

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 8. marta 2021. godine
Br. ref.: VE 1723/21

**ODLUKA
O ODLAGANJU RAZMATRANJA ZAHTEVA**

u

slučaju br. KO103/20

Podnosilac

Fitore Pacolli i 29 drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo

**Ocena ustavnosti „radnje predsednika Republike Kosovo od 3. juna
2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli poslanici Skupštine Republike Kosovo: Fitore Pacolli, Rexhep Selimi, Yllza Hoti, Liburn Aliu, Fatmire Mullhaxha Kollçaku, Arbërie Nagavci,

Hekuran Murati, Hajrullah Çeko, Saranda Bogujevci, Jahja Koka, Mefail Bajčinovci, Valon Ramadani, Mimoza Kusari-Lila, Fitim Uka, Shpejtim Bulliqi, Artan Abrashi, Arbër Rexhaj, Arbëreshë Kryeziu-Hyseni, Labinotë Demi – Murtezi, Alban Hyseni, Gazmend Gjyshinca, Arta Bajraliu, Enver Haliti, Agon Batusha, Dimal Basha, Fjolla Ujkani, Fitim Haziri, Elbert Krasniqi, Eman Rrahmani, Salih Zyba (u daljem tekstu: Podnosioci zahteva).

2. Podnosiocze zahteva je u postupcima pred Ustavnim sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) zastupala poslanica Fitore Pacolli.

Predmetna stvar

3. Podnosioci zahteva traže ocenu ustavnosti radnje predsednika Republike Kosovo (u daljem tekstu: predsednik) od 3. juna 2020. godine, koja se, po njihovim navodima, desila „*tokom privatne kućne posete poslaniku Skupštine Republike Kosovo Haxhiji Shali* (u daljem tekstu: poslanik), *sa ciljem da se putem političkog uticaja utiče na njega da promeni svoje mišljenje u postupku, vezanom za izbor Vlade Republike Kosovo na vanrednoj plenarnoj sednici Skupštine od 03.juna 2020. godine*“.
4. Podnosioci zahteva tvrde da je korišćenjem neustavnih mehanizama, predsednik načinio ozbiljnu povredu Ustava, konkretnije povrede člana 83. [Položaj predsednika], člana 84 [Nadležnosti predsednika], stav 2 u vezi sa stavom 14, člana 4. [Oblik vladanja i podela vlasti] u vezi sa stavom 3, člana 7. [Vrednosti], člana 65 [Nadležnost skupštine], stav 8, i člana 16 [Premoć Ustava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
5. Podnosioci zahteva takođe traže od Suda da se održi javna rasprava.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na stavu 6. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], 44. [Tačnost podneska] i 45. [Rokovi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] i 75. [Podnesak u skladu sa članom 113.6 Ustava i članovima 44. i 45. Zakona] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

7. Dana 30. juna 2020. godine, podnosioci su podneli svoj zahtev Sudu. Pored pismenog zahteva, podnosioci su dostavili i; Zapisnik sa vanredne sednice Skupštine Republike Kosovo održane dana 03. juna 2020. godine; CD sa izjavama: „*Izjava 1. – Poslanik NISMA-e, Haxhi Shala – Trenutno je moj glas protiv Vlade Hoti. Izjava 2. – Debat Plus sa Ermalom Pandurijem – Odlučujući glas, Izjava 3. – Haxhi Shala se ubeđuje od Thačija i Haradinaja o glasu za Vladu, Izjava 4. – Thači komentariše njegovu posetu u kuću Haxhiji Shali, Izjava 5. – Thači: Haxhi Shala je tražio moje mišljenje za glasanje o Vladi Kosova – Klan Kosova*“.

8. Dana 30. juna 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Remzije Istrefi Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Arta Rama Hajrizi (predsedavajuća), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi i Bajram Ljatifi (članovi).
9. Dana 2. jula 2020. godine, podnosioci zahteva su obavešteni o registraciji zahteva.
10. Istog dana, Sud je obavestio predsednika o zahtevu, sa uputstvom da svoj odgovor na zahtev dostavi Sudu do 15. jula 2020. godine. Zahtev je dostavljen još i premijeru Vlade Republike Kosovo g. Avdullahu Hotiju, da svoje komentare, ako ih ima, dostavi Sudu do 15. jula 2020. godine, predsednici Skupštine Republike Kosovo, gđi. Vjosi Osmani-Sadriu, sa uputstvom da dostavi zahtev svim poslanicima Skupštine Republike Kosovo, a što podrazumeva i poslaniku g. Haxhiji Shali, kao i Instituciji Imbudsman, g. Hilmi Jashari Ombudsmanu, sa uputstvom da svoj odgovor na zahtev može da dostavi Sudu do 15. jula 2020. godine.
11. Sud zapaža da komentare na zahtev od 30. juna 2020. godine, u propisanom roku Sudu nisu dostavili, premijer Vlade Republike Kosova g. Avdullah Hoti, predsednica Skupštine Republike Kosovo, gđi. Vjosi Osmani-Sadri, nijedan od poslanika Skupštine Republike Kosovo, a samim tim ni poslanik g. Haxhi Shala, kao ni Institucija Ombudsman. Dana 15. jula 2020. godine, predsednik je dostavio svoj odgovor na navode koji su izneti u zahtevu podnosilaca.
12. Dana 8. oktobra 2020. godine, Sud je obavestio zastupnicu podnosilaca zahteva o prijemu odgovora koji je dostavio predsednik. Istog dana, odgovor predsednika na navode iznete u zahtevu podnosilaca dostavljen je i predsednici Skupštine Republike Kosovo, sa uputstvom da svim poslanicima Skupštine dostavi po jednu kopiju odgovora, a takođe i premijeru Republike Kosovo i Instituciji Ombudsman.
13. Dana 5. novembra 2020. godine, predsednik Republike Kosovo, g. Hashim Thaçi, podneo je ostavku na položaj predsednika Republike Kosovo.
14. Dana 5. novembra 2020. godine, predsednica Skupštine, gđa. Vjosa Osmani-Sadriu, počela je da obavlja funkciju vršioca dužnosti predsednika Republike Kosovo.
15. Dana 27. januara 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca pri čemu su izneli svoje komentare u vezi sa izveštajem. Sudije su se saglasili da se izvrši dopuna izveštaja shodno komentarima koje su oni izneli.
16. Dana 10. februara 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo dopunjenu verziju izveštaja sudije izvestioca, i jednoglasno su iznelo preporuku Sudu da naloži obustavu postupka razmatranja zahteva. Shodno tome, Sud je u skladu sa članom 113.6 Ustava, članovima 44. i 45 Zakona i stavom (5) pravila 75.

Poslovnika, odlučio da naloži odlaganje razmatranja zahteva podnosilaca zahteva.

Pregled činjenica

17. Dana 6. oktobra 2019. godine, održani su prevremeni parlamentarni izbori za Skupštinu Republike Kosovo.
18. Dana 27. novembra 2019. godine, Centralna Izborna Komisija (u daljem tekstu: CIK), je potvrdila rezultate izbora za Skupštinu.
19. Dana 26. decembra 2019. godine, konstituisana je Skupština Republike Kosovo.
20. Dana 20. januara 2020. godine, predsednik je doneo dekret kojim je g. Albin Kurti predložen Skupštini kao kandidat za premijera za formiranje Vlade Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vlada).
21. Dana 3. februara 2020. godine, Skupština je izabrala Vladu sa premijerom g. Albinom Kurtijem.
22. Dana 20. marta 2020. godine, određeni broj poslanika Skupštine podneo je Predsedništvu Skupštine predlog za glasanje o nepoverenju Vladi.
23. Dana 25. marta 2020. godine, Skupština je usvojila predlog o nepoverenju Vladi.
24. Dana 22. aprila 2020. godine, predsednik je zatražio od političkog subjekta Demokratskog Saveza Kosova (u daljem tekstu: DSK), da predloži ime kandidata za novog premijera Vlade.
25. Dana 30. aprila 2020. godine, DSK je predložio g. Avdullah Hotija, kao kandidata za premijera Vlade. Istoga dana predsednik je izdao dekret br. 24/2020, kojim je dao mandat g. Avdullah Hotiju, kao kandidatu za premijera iz redova DSK-a.
26. Dana 30. aprila 2020. godine, Pokret Samoopredeljenje (u daljem tekstu: PSO), poslao je zahtev Sudu za tumačenje dekreta predsednika br. 24/2020 od 30. aprila 2020. godine.
27. Dana 01. juna 2020. godine Sud je doneo presudu br. KO 72/20, kojom je proglasio „*da je dekret br. 24/2020 predsednika u skladu sa Ustavom*“.
28. Dana 02. juna 2020. godine, Predsedništvo Skupštine je odlučilo da se 03. juna 2020. godine, održi vanredna plenarna sednica Skupštine Republike Kosovo sa jedinom tačkom dnevnog reda, formiranje Vlade.

29. Podnosioci zahteva navode da je 03. juna 2020. godine, tokom održavanja vanredne plenarne sednice Skupštine, a što se može utvrditi iz zapisnika, poslanik Haxhi Shala, tokom obraćanja poslanicima Skupštine *„promenio mišljenje vezano za izjavu koju je dao 1.juna 2020 godine, navodeći „Hvala predsedavajući! Poštovani poslanici, Mi smo svedoci mnogo događaja ovih dana na Kosovu, naročito obaranja Vlade i pokretanju osnivanja nove Vlade. Pre dva dana sam izjavio da neću da glasam Vladu Hoti iz razloga monopolizacije stranke NISMA za Kosovo od dva lica. Međutim sinoć, nakon posete koju sam imao u mojoj porodici od predsednika i bivšeg premijera, promenio sam mišljenje, i moj glas će biti za ova dva lica, za Vladu Hoti.“*
30. Istog dana, Skupština Republike Kosovo je sa 61 glasom za, 24 protiv i 1 uzdržanim izabrala vladu na celom sa premijerom g. Avdullah Hotijem.
31. Dana 5. novembra 2020. godine, predsednik Republike Kosovo, g. Hashim Thaçi, podneo je ostavku na položaj predsednika Republike Kosovo.
32. Dana 5. novembra 2020. godine, predsednica Skupštine, gđa Vjosa Osmani-Sadriu počela je da obavlja funkciju vršioca dužnosti predsednika Republike Kosovo.

Navodi podnosilaca zahteva

33. Sud podseća da podnosioci zahteva tvrde da je korišćenjem neustavnih mehanizama, predsednik načinio ozbiljnu povredu Ustava, konkretnije, povrede člana 83. [Položaj predsednika], člana 84 [Nadležnosti predsednika], stav 2 u vezi sa stavom 14, člana 4. [Oblik vladanja i podela vlasti] u vezi sa stavom 3, člana 7. [Vrednosti], člana 65 [Nadležnost skupštine], stav 8, i člana 16 [Premoć Ustava] Ustava.
34. Podnosioci u svom zahtevu tvrde, *“da Svaka ustavna institucija ima konkretne ustavne nadležnosti koje su određene Ustavom. U vezi sa tim, predsednik Republike Kosova je ustavna institucija, koja zastupa jedinstvo naroda Republike Kosovo i obavlja druge ustavne nadležnosti taksativno definisane članom 84. Ustava Kosova. Predsednik Republike Kosovo, kao neutralna vlast, ili kao predstavnik nepristrasne vlasti, ne ulazi u podelu vlasti i ne obavlja nikakvu izvršnu funkciju u političkom pravcu zemlje“.*
35. S tim u vezi, podnosioci dodaju da se predsednik ponašao suprotno ustavnim načelima, čime je povredio člana 83 [Položaj predsednika], Ustava, na način što je u više izjava medijima, javno priznao *“da je 03.06.2020. god., oko 01:00 sata ujutro posetio poslanika Haxhija Shalu, pri tome dodajući „Ja sam predsednik zemlje i naravno da mi je obaveza da se sretnem sa svim nosiocima institucija Republike Kosovo, sa svim legitimnim predstavnicima institucija zemlje, i svaki poslanik ima svoju legitimnost[...]"*
36. Upravo, podnosioci zahteva smatraju da izjava predsednika i drugih aktera tog događaja putem medija, iskazuje *„da je protivustavni postupak izvršen*

namerno i sa predumišljajem ubeđujući poslanika Haxhi Shalu da promeni svoj stav prilikom glasanja za Vladu Hoti, što predstavlja ozbiljnu povredu člana 83. Ustava Kosova. Ova ustavna odredba jasno izražava da je predsednik predstavnik jedinstva naroda. Iz ove odredbe se shvata da predsedniku Kosova nije dozvoljeno da zastupa grupne ili političko partijske interese, nego da on zastupa sve zajedno i daje suštinski smisao predstavljanja jedinstva naroda neke države. Ovim postupkom koji je s predumišljajem izvršen od predsednika Republike Kosovo, jasno se određuje da on teško krši predstavljanje jedinstva naroda brutalno zastupajući političke grupe unutar najvišeg zakonodavnog organa sa ciljem da se postigne 61 glas kao glas za osnivanje Vlade Hoti“.

37. A kao dokaz tome, podnosioci zahteva navode izjavu koju je poslanik g.Haxhi Shala dao u vezi sa njegovim stavom koji će on imati tokom glasanja o vladi, pre posete predsednika. Tim povodom podnosioci zahteva navode: „01. juna 2020. godine, Haxhi Shala, poslanik Socijaldemokratske inicijative NISMA, kao partner u formiranju koalicione vlade sa premijerom Avdullah Hoti, i u svojstvu šefa parlamentarne grupe NISMA, na TV21 izjavio, da neće glasati za vladu ove koalicije sa premijerom Hotijem, a što se može utvrditi na osnovu dostavljenih transkripta Sudu“.
38. U svetlu tih navoda podnosioci zahteva smatraju, da je predsednik povredio član 83 Ustava jer je koristio neustavne mehanizme tokom njegove privatne posete kuće poslanika g.Haxhi Shale, što je dovelo do rezultata, da je poslanik g. Haxhi Shala, glasao za formiranje vlade g.Avdullaha Hotija, iako je dotični poslanik pre održavanja plenarne sednice izneo svoj stav da će glasati „protiv“ formiranja vlade.
39. Podnosioci zahteva dalje navode, „da je nakon uspešne procedure izglasavanja nepoverenja vladi, predsednik Republike Kosova je, po članu 84., stav 2. u vezi sa članom 84., stav 14. Ustava, materijalizovao ove konkretne ustavne nadležnosti prenoseći ime kandidata za premijera Kosova, Skupštini Republike Kosovo za glasanje o Vladu Kosova“.
40. Podnosioci zahteva preciziraju da je članom 84., stav 2. jasno propisano da predsednik „garantuje ustavno funkcionisanje institucija utvrđenih ovim Ustavom“. Takođe u članu 4., stav 3. se propisuje da: „Predsednik Republike Kosovo predstavlja jedinstvo naroda. Predsednik Republike Kosovo je legitimni predstavnik unutar i van zemlje, koji garantuje demokratsko funkcionisanje institucija Republike Kosovo, u saglasnosti sa ovim Ustavom“. Dok se u članu 84., stav 14. propisuje da: „Predsednik Republike Kosovo određuje mandatara za formiranje Vlade, nakon predloga političke partije ili koalicije koja čini većinu u Skupštini“. Po navodima podnosioca zahteva ovi članovi tačno predviđaju ograničeno polje njegovog ustavnog delovanja. Svako prekoračenje ove oblasti, određenim postupcima je teška /ozbiljna povreda odgovarajućih ustavnih odredbi.
41. Dalje, podnosioci zahteva tvrde da je predsednik svojim protivustavnim postupkom ozbiljno povredio i članove 4. i 7 Ustava, a samim tim i nadležnosti Skupštine Kosovo, konkretno član 65., stav 8. Ustava, a što je Ustavni sud već

zaključio u presudi KO 43/19, gde je naveo: „Sud podseća, da u okviru člana 4. Ustava, koji definiše oblik vladavine i podelu vlasti, Skupština kao narodni zastupnik po stavu 2., člana 4. Ustava je u isto vreme i najviši organ koji sprovodi zakonodavnu vlast; po stavu 3., člana 4. Ustava, Predsednik Republike Kosovo predstavlja jedinstvo naroda, kao i on je legitimni predstavnik unutar i van zemlje, koji garantuje demokratsko funkcionisanje institucija Republike Kosovo, kao i po stavu 4., člana 4. Ustava, Vlada Republike Kosovo je odgovorna za sprovođenje zakona i državne politike i podleže parlamentarnoj kontroli od strane Skupštine. Ovom prilikom Sud naglašava da načelo podele vlasti predstavlja demokratsku vrednost u okviru organizovanja ustavnog poretka u Republici Kosovo“. U zadnjem delu ovog stava, Ustavni sud određuje važnost koju ima načelo podele vlasti u smislu člana 7. Ustava, kvalifikujući načelo kao demokratsku vrednost nad kojim stoji ustavni poredak. Sem toga, „Predsednik Republike Kosovo [...] obezbeđuje poštovanje načela podele vlasti i čuva bezbednost i pravni i ustavni poredak.“

42. Pored toga podnosioci zahteva dodaju da je ponašanje predsednika suprotno i mišljenju Ustavnog suda koje je izneo u paragrafu 67, presude KO 43/19 „Sud primećuje da se ustavni poredak Republike Kosovo, između ostalog, zasniva, na demokratskim vrednostima podele vlasti i vladavine prava. Shodno tome, poverenje naroda u demokratske vrednosti i vladavinu prava predstavlja suštinu funkcionisanja predstavničke demokratije u zemlji. Sud takođe podseća i na svoju raniju praksu u kojoj naglašava da je Skupština institucija koja ima odgovornost da vrši zakonodavnu vlast dok Vlada vrši izvršnu vlast na osnovu Ustava i zakona usvojenih u Skupštini“.
43. Shodno navedenom podnosioci zahteva podvlače da je „predsednik Kosova ugrozio načelo podele vlasti i ujedno je ugrozio nezavisnost Skupštine Kosova mešajući se brutalno u njene nadležnosti. Tako da je predsednik ugrozio poštovanje načela podele vlasti i ugrozio je očuvanje sigurnosti pravnog i ustavnog poretka. Takođe je predsednik Kosova, kao ustavna institucija, preko povrede načela podele državne vlasti, gde je jedna od grana državne vlasti i Skupština, neposredno je povredio i to u teškom obliku, nezavisnost i nadležnosti Skupštine, konkretno član 65., stav 8. Ustava“.
44. Dalje, podnosioci zahteva navode da „shodno članu 64. Ustava, skupština ima 120 poslanika. U članu 65. Ustava je propisano da: „Skupština Republike Kosovo bira Vladu i može izglasati nepoverenje iste“. Ova ustavna odredba dolazi do izražaja samo nakon što predsednik predloži kandidata za premijera Kosova po članu 84., stav 14. S tim u vezi, Skupština Kosova je na sednici od 03. juna 2020. godine izabrala vladu Hoti sa 61 glasom, samo nakon što je na toj sednici, pre izglasanja Vlade, poslanik Haxhi Shala promenio stav, nakon podsticaja, pritiska, ili i na osnovu nekog drugog političkog uticaja koji je izvršen prema njemu, od strane predsednika. U ovom aspektu, podnosilačka strana, zasnivajući se na ustavne činjenice, navodi da je ugrožena nezavisnost Skupštine Kosovo intervenišući pod svetlom političkih uticaja na određene poslanike da bi izglasali Vladu Hoti. Tako da mešanje preko političkog uticaja i ostalih oblika uticaja nad određenim poslanikom kvalifikuje se kao konkretno

mešanje i ugrožavanje nadležnosti Skupštine, konkretno člana 65., stav 8. Ustava“.

45. Podnosioci zahteva podsećaju na član 16 [Premoć Ustava] Ustava Republike Kosovo, pri tome navodeći *“da on jasno određuje hijerarhiju pravnih akata i obavezu da svi treba da budu u skladu sa Ustavom. Takođe, jedan drugi element koji možemo da izvadimo iz ovog člana je da, vlast Vlade izvire iz Ustava i u zaključku ovog člana se određuje jedan stav koji je vitalne važnosti u vezi s tim da „Svako lice i organ Republike Kosovo se obavezuje da poštuje odredbe Ustava“.*
46. Shodno tome, uticaj predsednika koji je on načinio, po navodima podnosilaca zahteva *„nema nikakve vezi sa načelom podele vlasti kao demokratska vrednost na koje se zasniva ustavni poredak. Naprotiv, ovaj postupak predsednika teško ugrožava ovo načelo i ustavni poredak. Ovaj neposredni i brutalni uticaj izvršen od predsednika Thaçi prema poslaniku Haxhi Shala, sastoji se teškom povredom člana 83., u vezi sa članom 84., stavovi 2. i 14., članom 4. 3. i članom 7. Ustava. Ovaj uticaj, neprimeren u ustavnoj liberalnoj demokratiji, je ugrozio nezavisnost i nadležnosti Skupštine Kosovo, konkretno član 65. 8. Ustava. Ovaj politički uticaj koji nema mesta u nijednoj ustavnoj odredbi, nije ništa drugo već teška povreda člana 16. Ustava Kosova“.*
47. Podnosioci zahteva smatraju da se nivo javnog kredibiliteta nad ulogom predsednika, u sprovođenju njegovih ustavnih nadležnosti, *„treba sagledati u svetlu slučaja KI 47/10 Naim Rrustemi i ostali poslanici protiv bivšeg predsednika Fatmir Sejdiu, pri čemu oni jasno dokazuju da nivo ustavnih povreda protivustavnim postupkom predsednika Republike Kosovo u ovom slučaju , vidno prekoračuje kako po kvalitetu tako i po obimu nivo povreda definisanih u slučaju KI 47/10, Naim Rrustemi i ostali protiv predsednika Republike Kosovo“.*
48. Na kraju, podnosioci zahteva traže od Suda da proglasi njihov zahtev prihvatljivim i utvrdi da je došlo do teških povreda Ustava Republike Kosovo, odnosno člana 4. stav 3, člana 7., člana 16. stav 8, člana 83., člana 84 stav 2 u vezi sa stavom 14. i člana 65., stav 8. Ustava, od strane Hashima Thaçija u svojstvu predsednika Republike Kosovo, koji je uticao i podsticao i ubedio u raznim oblicima poslanika Haxhi Shala da promeni svoj stav i glas za izbor Vlade na vanrednoj plenarnoj sednici Skupštine Republike Kosovo od 3.juna 2020. godine.

Zahtev podnosilaca zahteva za održavanje javne rasprave

49. Podnosioci su u svom zahtevu tražili da se održi javna rasprava. U vezi sa ovim zahtevom, podnosioci zahteva navode *„na osnovu Poslovnika o radu Suda, pravilo 42. [Pravo na raspravu i odustajanje] stavovi 1. i 2., a sa ciljem pojašnjenja pitanja pruženih dokaza, podnosioci zahteva zahtevaju od suda da dozvoli održavanje javne rasprave pred Sudom“.*

Odgovor predsednika

50. Sud podseća da je predsednik 15.jula 2020. godine, sudu dostavio obiman odgovor na zahtev od 30.juna 2020. godine. Shodno tome, Sud će odgovor predsednika sažeti, kako bi na najbolji način predstavio njegovu suštinu.
51. Predsednik u svom odgovoru smatra kao prvo, da zahtev u slučaju KO103/20 treba da se proglasi neprihvatljivim od strane Ustavnog suda, iz činjenice što je on nejasan kako u preciziranju, tako i u njegovom obrazloženju. U prilog toj tvrdnji, predsednik u svome odgovoru navodi;

„Podnosioci zahteva u slučaju KO103/20, osporavaju ustavnost postupka predsednika Republike Kosovo (Predsednika) od 03.06.2020. god., u vezi sa njegovom posetom u privatnu kuću /stanu Haxhija Shale, koji drži položaj poslanika političkog subjekta Inicijativa (NISMA) u Skupštini Republike Kosovo i navode da je predsednik izvršio ozbiljnu povredu Ustava Republike Kosovo (Ustav). Podnosiocima zahteva nije jasno koji su članovi Ustava povređeni od strane predsednika. Dok u tački 8. njihovog zahteva naglašavaju (citiramo): „[...] Predsednik je povredio član 83., član 4., stavove 1. i 3., u vezi sa članom 84., stav 2. i član 88., stav 1. Ustava“. Dok, u istoj ovoj tački oni citiraju članove Ustava kao sledeće: član 4., stavovi i 1. i 3. [Oblik Vladanja i Podela Vlasti]; član 7. [Vrednosti]; član 16. [Premoć Ustava]; član 83. [Položaj Predsednika]; član 84. [Nadležnosti Predsednika]; i član 65., stav 8. [Nadležnosti Skupštine]. Osim toga, mnoge netačnosti se primećuju tokom celog zahteva i odgovarajućih obrazloženja koje su dali podnosioci zahteva.“

52. Međutim, uprkos tome što predsednik smatra da se ovaj zahtev treba proglasiti neprihvatljivim, on u nastavku odgovara na navode podnosilaca zahteva, pri čemu on u prvi plan stavlja ulogu i značaj funkcije predsednika države.
53. Tim povodom, predsednik smatra „da u prvom redu treba imati u vidu ulogu predsednika po Ustavu, kao i njegovu vlast, funkcije, obaveze i nadležnosti koji se definišu ne samo u članu 84., nego i u drugim članovima Ustava kao što su članovi: 4., 18., 60., 66., 69., 79., 80., 82., 83., 93., 94., 95., 103., 104., 109., 113., 114., 118., 126., 127., 129., 131., 136., 139. i 144., nadležnosti koje sprovodi na osnovu Zakona br. 03/L – 094 o Predsedniku Republike Kosovo (SL / br. 47, od 25. januara 2009. godine), izmenjen i dopunjen Zakonom br. 06/L – 044 (SL / br. 4, od 23. aprila 2018. godine), kao i drugim važećim zakonima. Svi ovi gore navedeni članovi Ustava i posebne zakonske odredbe u raznim zakonima predstavljaju celovitost uloge koju ima predsednik u ustavnom i pravnom sistemu Kosova, zasnovanu pre svega na Ustav, ali i na sudsku praksu Ustavnog suda. Ustavni sud sa pravom primećuje da: „Predsednik obavlja jedinstvene funkcije koje su dodeljene samo njemu/ njoj. Po Ustavu, predsednik treba da je tokom celog vremena na raspolaganju da bi obavio ove funkcije. [...] Predsednik treba da je uvek na raspolaganju da bi obavio funkcije institucija i državnih stvari. Podnosiocima zahteva još uvek nije jasna uloga i funkcije predsednika, zasnivajući se pre svega na gore navedene članove Ustava, Zakona br. 03/L – 094 o Predsedniku Republike Kosovo i drugog važećeg zakonodavstva“.

54. Što se tiče navoda podnosioca zahteva, da sama radnja privatne posete predsednika kući g. Haxhi Shali, poslanika Skupštine Republike Kosovo, pre održavanja vanredne sednice Skupštine Republike Kosova predstavlja ozbiljnu povredu člana 4., stav 3., član 83. i član 84., stav 2 u vezi sa stavom 14 Ustava, predsednik u svom pismu ističe:

„Priateljska poseta predsednika u kuću Haxhija Shale, poslanika Skupštine Republike Kosovo dana 30.06.2020. god., u nijednom trenutku ne dolazi u sukob sa ustavnim delokrugom i nadležnostima predsednika. Poseta predsednika Republike Kosovo kod jednog poslanika Skupštine Republike Kosovo, štaviše kada se njih dvoje poznaju mnogo ranije, ne predstavlja povredu nijednog člana Ustava, i kao posledica, ni članova Ustava koje navode podnosioci zahteva. Štaviše, podsećamo da član 4., stav 3., član 83. i član 84., stav 2. Ustava [...].

Sve tri nadležnosti (definisani članom 4., stav 3., članom 83. i članom 84., stav 2. Ustava) sadrže glavnu osovinu uloge predsednika u ustavnom sistemu Kosova. Predsednik preko obavljanja ovih nadležnosti materijalizuje sve druge nadležnosti koje mu garantuje Ustav kao i pazi na balansiranje vlasti i stvaranja i demokratskog funkcionisanja u Republici Kosovo

Predsednik, kao predstavnik jedinstva naroda, u svakom postupku je imao u vidu interes građana Republike Kosovo. Predsednik vrši posebne funkcije i na nikakav način ne može da se mu se zabrani da vrši ove funkcije, zato što ovo dolazi do suprotnosti sa predstavljanjem jedinstva naroda od strane predsednika. Ovako zaključuje Ustavni sud, između ostalog, u presudi u slučaju KO 98/11, u tački 127: „... zabrana takvom licu je u suprotnosti sa tim idealima predsednika koji prestavlja jedinstvo naroda i objedinjuje državnost kao vođa države ...“.

55. U drugom delu odgovora, predsednik je izneo „Sažetak činjenica u vezi sa okolnostima slučaja i navodi podnosioca zahteva“ komentarišući prethodne radnje i događaje jer prema njemu „treba uzeti u obzir tok postupaka i događaja kao celinu a ne samo posetu predsednika od 03.06.2020. god. u kuću g. Haxhija Shale, poslanika Skupštine Republike Kosovo“. U tom pogledu, predsednik je komentarisao radnje koje je preduzeo povodom i) Mocije o nepoverenju prema Vladi, ii) Sastancima sa liderima političkih stranaka zastupljenih u Skupštini (01. i 02. aprila 2020. godine), iii) Dopisi predsednika upućeni Pokretu Samoopredeljenje za predlog kandidata za formiranje Vlade, iv) Konsultacijama sa liderima političkih stranaka zastupljenih u Skupštini (22. aprila 2020. godine), v) Dopisom predsednika upućeni Demokratskom savezu Kosova sa zahtevom da predloži kandidata za formiranje Vlade, vi) Predlogom kandidata iz Demokratskog saveza Kosova za formiranje Vlade, vii) Procenama ustavnosti dekreta predsednika br. 24/2020 (od 30.04.2020. god.), viii) Izborom druge Vlade u VII zakonodavnoj vlasti Skupštine, a sve sa ciljem pružanja pregleda svih radnji koje je on kao predsednik preduzimao, pri tome navodeći „da su svi prethodni postupci predsednika bili fokusirani u očuvanju

stabilnosti zemlje i garantovanju volje političkih stanaka da bi imali novu Vladu“.

56. U nastavku svog odgovora, predsednik je dao odgovore na navode podnosilaca zahteva vezano za izjave koje je poslanik Skupštine Republike Kosovo g. Haxhi Shala dao pre održavanja plenarne sednice Skupštine, kao i izjavama koje je on davao tokom trajanja plenarne sednice. Tim povodom predsednik odgovara;

„Izjave poslanika uključujući i izjavu poslanika Haxhi Shala na vanrednoj plenarnoj sednici Skupštine od 03. juna 2020. godine, koji je u njegovom govoru naglasio: „pre dva dana sam izjavio da neću da glasam za Vladu Hoti iz razloga monopolizacije stranke Inicijativa za Kosovo od strane dve osobe. Međutim, nakon posete koju sam sinoć imao u mojoj porodici od predsednika i bivšeg premijera Haradinaj, promenio sam mišljenje, i moj glas će biti za ova dva lica, za Vladu Hoti“, su političke izjave i u nijednom trenutku ne odgovaraju nekom postupku da je predsednik izvršio neki pritisak ili da je uticao na poslanika Shala. Na osnovu člana 70. [Mandat Poslanika] i člana 74. [Vršenje Funkcije] Ustava Republike Kosovo, člana 3. i člana 39. Zakona br. 03/L – 111 o Pravima i odgovornostima poslanika (SL / br. 74 od 20. jula 2010. god.), poslanik Haxhi Shala je obavio svoju funkciju nemajući uticaja i pritiska od predsednika za glasanje „za“ u vezi sa izborom Vlade Republike Kosovo na vanrednoj plenarnoj sednici Skupštine. Poslanik Haxhi Shala je predstavnik građana Kosova i tokom njegovog mandata on se podvrgava samo njegovoj savesti, nemajući uticaja od drugih, i njegove obaveze on obavlja u skladu sa ustavnim odredbama, Zakona br. 03/ L – 111 o Pravima i odgovornostima poslanika i sa Poslovníkom o radu Skupštine. Poseta predsednika u kuću poslanika Haxhi Shala je bila prijateljska, konsultativna poseta bez nekog pritiska ili uticaja, stoga navodi podnosilaca zahteva da je poseta predsednika u kuću poslanika Haxhi Shala predstavlja protivustavni postupak, ne stoje“.

57. Na samom kraju svog odgovora predsednik je sumirao svoje odgovore u nekoliko tačaka, i dao svoje zaključke, na sledeći način:

„Poslanik Haxhi Shala je bio potpisnik liste koja je podržala mociju o nepoverenju prema Vladi Republike Kosovo od 20.03.2020. god.

Poslanik Haxhi Shala je bio potpisnik liste koja je podržala formiranje nove Vlade, koja je lista sa potpisima od šezdeset i jednog (61) poslanika, bila deo dopisa predsednika DSK-a, koji je dana 30.04.2020. god. predložio predsedniku g. Abdullaha Hotija za kandidata za premijera da bi formirao Vladu Republike Kosovo

Na nikakav način predsednik u njegovoj prijateljskoj poseti ostvarenog u kući poslanika Haxhi Shala, nije postupio politički pristrasno ili nije uticao na njegovu odluku, odluka poslanika Shala za predsednika je bila poznata još 30.04.2020. god., kada je DSK predložio kandidata za premijera.

Predsednik u svim slučajevima, a i u ovom slučaju je postupio uvek za javni dobrobit i interes i zdravlje građana, i ustavnih vrednosti Republike Kosovo.

58. Stoga, predsednik smatra da se na osnovu svega navedenog može zaključiti da:

“Predsednik u ostvarenju njegove prijateljske posete u kući poslanika Haxhi Shala pre vanredne sednice Skupštine od 03.06.2020. god., nije povredio nijedan od ustavnih članova navedenih od podnosilaca zahteva;

Predsednik je tokom celog njegovog mandata, i u slučaju formiranja nove Vlade, postupio posebno imajući kao osnovu njegove nadležnosti kao predstavnik jedinstva naroda i kao garant demokratskog i ustavnog funkcionisanja institucija;

Predsednik je bio upoznat odlukom poslanika Haxhi Shala za podršku nove Vlade, još od 30.04.2020. god., kada je DSK poslao spisak potpisa u Predsedništvo, sa imenima poslanika koji će podržavati njihovog kandidata za premijera, gde je među poslanicima potpisnika bio i poslanik Shala.

Stoga, na osnovu ovih argumenata, zahtev KO 103/20 treba da se proglasi neprihvatljiv, zato što nije u skladu ratione materiae sa Ustavom“.

59. Predsednik je pored svog odgovora na navode podnosilaca zahteva, priložio Sudu i dopise, i to:

- a) Aneks 1: Zahtev za mociju nepoverenja prema Vladi Republike Kosovo (od 20.03.2020.god.), gde stoji i potpis poslanika g. Haxhi Shala;
- b) Aneks 2: Predlog kandidata za formiranje Vlade od predsednika Demokratskog saveza Kosova (Poz. na br. 409, od 03.04.2020. god.), gde stoji i potpis poslanika g. Haxhi Shala.

Relevantne odredbe Ustava i Zakona br. 03/L-094 o predsedniku Republike Kosovo

Član 4. [Oblik vladanja i podela vlasti]

“[...]

3. Predsednik Republike Kosovo predstavlja jedinstvo naroda. Predsednik Republike Kosovo je legitimni predstavnik unutar i van zemlje, koji garantuje demokratsko funkcionisanje institucija Republike Kosovo, u saglasnosti sa ovim Ustavom.

4. Vlada Republike Kosovo je odgovorna za sprovođenje zakona i državne politike i podleže parlamentarnoj kontroli.

Član 7.
[Vrednosti]

“1. Ustavni red Republike Kosovo se zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava, zaštite sredine, društvenog prava, pluralizma, podele državne vlasti i tržišne ekonomije.

2. Republika Kosovo obezbeđuje jednakost polova kao osnovnu vrednost za razvoj demokratskog društva, jednake mogućnosti učešća žena i muškaraca u politički, ekonomski, društveni i kulturni život i sve ostale oblasti društvenog života”.

Član 16.
[Premoć Ustava]

“1. Ustav je najviši pravni akt Republike Kosovo. Zakoni i ostali pravni akti moraju biti u saglasnosti sa ovim Ustavom.

2. Upravna vlast potiče iz Ustava.

[...]

4. Svako lice i organ Republike Kosovo se obavezuje da poštuje odredbe Ustava”.

Član 65.
[Nadležnosti Skupštine]

“Skupština Republike Kosovo:

[...]

(9) vrši nadzor Vlade i ostalih javnih institucija, koje, na osnovu Ustava i zakona, podnose izveštaj Skupštini”.

Poglavlje V
Predsednik Republike Kosovo

Član 83. [Položaj predsednika]

Predsednik predstavlja vrhovnu vlast države i jedinstvo građana Republike Kosovo.

Član 84.
[Nadležnosti predsednika]

Predsednik Republike Kosovo:

[...]

(2) garantuje ustavno funkcionisanje institucija utvrđenih ovim Ustavom.

[...]

(20) imenuje Komandanta Bezbednosnih snaga Kosova, na osnovu preporuke Premijera;

(21) u saradnji sa Premijerom, imenuje Direktora, zamenika direktora i stalnog inspektora Obaveštajne službe Kosova;

(22) donosi odluku o proglašavanju vanrednog stanja, u saradnji sa Premijerom;

(23) može zahtevati sednicu Saveta bezbednosti Kosova i predsedavati istom tokom vanrednog stanja;

(24) donosi odluku o diplomatskim i konsularnim misijama Republike Kosovo, na osnovu konsultacija sa Premijerom;

(25) imenuje i razrešava šefove diplomatskih misija Republike Kosovo, na predlog Vlade;

[...].

Što se tiče postupka razmatranja zahteva

60. Kako bi mogao da odluči o zahtevu podnosioca zahteva, Sud mora da oceni da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su propisani Ustavom i dalje precizirani u Zakonu i Poslovniku.
61. U ovom kontekstu, Sud prvo podseća da su podnosioci zahteva, dana 30. juna 2020. godine, podneli svoj zahtev Sudu, u kojem navode da "radnja posete" predsednika Republike Kosovo, kući poslanika Skupštine Republike Kosovo predstavlja ozbiljnu povredu Ustava, odnosno člana 84. [Nadležnosti predsednika] stava 2 u vezi sa stavom 14. stava 3 člana 4. [Oblik vladanja i podela vlasti], člana 7. [Vrednosti], člana 16. [Premoć Ustava], člana 65. stav 8 [Nadležnosti Skupštine] Ustava.
62. Kao rezultat podnošenja zahteva podnosioca, Sud je, u skladu sa važećim zakonskim odredbama preduzeo sve potrebne radnje da obavesti zainteresovane strane o registraciji njihovog zahteva u Sudu, što je prikazano u stavovima od 8 do 12 ove odluke.
63. U vezi sa ocenom prihvatljivosti zahteva, Sud se poziva na relevantne ustavne i zakonske odredbe prema kojima se poslanici mogu pojaviti kao ovlašćena strana pred ovim Sudom i tražiti ocenu svog navoda da li je predsednik Republike Kosovo učinio ozbiljnu povredu Ustava.

Ustav Republike Kosovo

Član 113.

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

"1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način".

[...]

6. Trideset (30) ili više poslanika Skupštine može da pokrene postupak ako je Predsednik Republike Kosovo ozbiljno prekršio Ustav”.

[...]

Zakon br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo

POGLAVLJE III POSEBNI POSTUPCI

9. Procedura u slučajevima određenim Članom 113, stav 6 Ustava Republike Kosovo

Član 44. Tačnost podneska

1. Uz podnesak podnešen u skladu sa članom 113, stav 6 Ustava, se, između ostalog, podnose i sledeće informacije:

- 1.1. opis činjenica o navodnom prekršaju;*
- 1.2. konkretne odredbe Ustava Republike Kosovo koje je Predsednik navodno prekršio; i*
- 1.3 podnošenje dokaza na koje se zasniva navod tog da je Predsednik Republike ozbiljno prekršio Ustav.*

Član 45. Rokovi

Podnesak se treba podneti u roku od trideset (30) dana od dana kada je navodno kršenje ustavnosti od strane Predsednika objavljeno.

Poslovnik o radu Ustavnog suda

VII. Posebne odredbe o postupcima na osnovu člana 113. Ustava

Pravilo 75.

Podnesak u skladu sa članom 113.6 Ustava i članovima 44. i 45. Zakona

(1) Podnesak podnet prema ovom pravilu mora ispuniti uslove utvrđene u članu 113. 6 Ustava i članovima 44. i 45. Zakona.

(2) U podnesku podnetim prema ovom pravilu, sledeće informacije se, inter alia, moraju podneti:

- (a) opis činjenica o navodnom prekršaju;*
- (b) konkretne odredbe Ustava koje je Predsednik Republike Kosovo navodno prekršio; i*

(c) podnošenje dokaza koji podržavaju navode za ozbiljno kršenje Ustava od strane predsednika Republike Kosovo.

(3) Nakon podnošenja podneska u skladu sa ovim pravilom, Sud će odmah obavestiti predsednika Republike Kosovo i poslati kopiju podneska ne kasnije od 3 (tri) dana od njegovog podnošenja Sud

(4) Sud će tražiti od predsednika Republike Kosovo da odgovori na podnesak ne kasnije od 15 (petnaest) dana od datuma kada je podnesak uručen predsedniku Republike Kosovo, osim ako je pokazan dobar razlog za kasniji odgovor i dato odgovarajuće odobrenje.

(5) Sud će naložiti odlaganje postupka koji je pokrenut u skladu sa ovim pravilom u slučaju da je pre donošenja odluke predsednik Republike Kosovo podneo ostavku ili je na neki drugi način prekinuo svoj/njen mandat.

(6) U slučaju da ovlašćena strana povuče podnesak, predsednik Republike Kosovo može tražiti od Suda da nastavi sa postupkom i donese odluku. Takav podnesak će utvrditi Sud većinom sudija.

(7) Podnesak prema ovom pravilu mora da se podnese u roku od 30 (trideset) dana od dana kada je navodno kršenje ustavnosti od strane predsednika objavljeno.

[...]

64. Sledstveno navedenom, Sud, na osnovu svih kriterijuma propisanih gore navedenim odredbama Ustava, Zakona i Poslovnika, utvrđuje: (i) da je zahtev podnela ovlašćena strana kao što je propisano u stavu 6. člana 113. Ustava; (ii) da je zahtev podnet u roku od 30 (trideset) dana od dana kada je navodna povreda Ustava od strane predsednika objavljena, kao što je propisano članom 45. Zakona i stavom (1) pravila 75. Poslovnika; i (iii) da su podnosioci zahteva precizirali svoj zahtev, kao što je propisano članom 44. Zakona i stavom (2) pravila 75. Poslovnika.

65. Međutim, pre nego što je Sud konačno odlučio o zahtevu podnosilaca zahteva, prema kojem je navodno došlo do ozbiljne povrede Ustava od strane predsednika, predsednik Republike Kosovo je dana 5. novembra 2020. godine podneo svoju ostavku na položaj predsednika.

66. U kontekstu konkretne okolnosti koja je nastupila kao rezultat ostavke predsednika sa njegovog položaja predsednika Republike Kosovo, Sud se ovom prilikom poziva na stav (5) pravila 75. Poslovnika, koji propisuje:

(5) Sud će naložiti odlaganje postupka koji je pokrenut u skladu sa ovim pravilom u slučaju da je pre donošenja odluke predsednik Republike Kosovo podneo ostavku ili je na neki drugi način prekinuo svoj/njen mandat.

67. Na osnovu napred navedenog, Sud naglašava da stav (5) pravila 75. Poslovnika utvrđuje obavezu Suda da postupa u skladu sa okolnostima koje su nastupile, odnosno sa okolnošću podnošenja ostavke predsednika na položaj predsednika

nakon što je pokrenut postupak, to jest nakon što su podnosioci podneli zahtev u skladu sa stavom 6. člana 11. Ustava i pre donošenja njegove konačne odluke povodom zahteva. Ova odredba Poslovnika izričito propisuje da u slučaju ostavke ili prekida mandata predsednika pre donošenja njegove odluke u vezi sa ocenom navoda da li je predsednik učinio ozbiljnu povredu Ustava, Sud nalaže obustavu postupaka pokrenutih na osnovu stava 6. člana 113. Ustava.

68. Sud podseća da je se glavni navod podnosioca zahteva odnosio na *“radnju posete” predsednika Republike Kosovo, kući poslaniku Skupštine Republike Kosovo od 3.juna 2020 godine,*“ pri čemu je navodno došlo do promene njegovog prethodnog stava vezano za glasanje o predlogu za formiranja nove vlade sa mandatarom g. Avdullahom Hotijem.
69. Sledstveno navedenom, podnosioci zahteva tvrde da je predsednik takvim činom učinio ozbiljnu povredu Ustava, navodeći konkretno (i) da je predsednik time načinio protivustavni postupak sa predumišljajem ubeđujući poslanika Republike Kosovo Haxhi Shalu da promeni svoj stav u glasanju za Vladu, i grubo prekršio demokratsku podelu vlasti; (ii) da je time povredio člana 83, član 84. stav 2 u vezi sa stavom 14. [Nadležnosti predsednika], člana 4. [Oblik vladanja i podela vlasti] stav 3. član 7. [Vrednosti], člana 16. [Premoć Ustava], i člana 65. [Nadležnosti Skupštine] stav 8. Ustava od strane predsednika Republike Kosovo.
70. Stoga, na osnovu napred navedenog, Sud ocenjuje da su navodi o tome da je predsednik učinio ozbiljnu povredu konkretno povezani sa radnjama predsednika preduzetim tokom vršenja njegove funkcije predsednika i da je samim tim, odgovornost predsednika ili navod o ozbiljnoj povredi Ustava, isključivo povezan sa vršenjem njegove funkcije predsednika.
71. U tom kontekstu, a pozivajući se na stav 6. člana 113. Ustava, utvrđeno je da je subjekat ocene Suda "predsednik Republike", odnosno ocena, da li njegova navodna radnja, koju je on navodno počinio kao Predsednik Republike, predstavlja ozbiljnu povredu Ustava. Shodno tome, a na osnovu pravila 75. stav (5) Poslovnika, Sud ocenjuje da se postupak razmatranja, odnosno ocene da li je predsednik učinio ozbiljnu povredu Ustava ne može nastaviti, iz razloga, što je osoba koja je obavljala funkciju Predsednika Republike, dana 5. novembra 2020. godine, podnela ostavku na tu funkciju, te shodno tome više je ne obavlja. Uporedo sa tim, posledice koje su navodno nastale njegovom navodnom radnjom, ostavkom od 5. novembra 2020. godine, su prestale kao takve i da postoje.
72. U ovom slučaju, Sud se poziva na stav 3. člana 91. [Razrešenje predsednika] Ustava, koji propisuje:

3. Ukoliko je Predsednik Republike Kosovo kažnjen za neko krivično delo ili ukoliko Skupština, u skladu sa ovim članom, odredi da Predsednik nije sposoban da obavlja svoje dužnosti zbog nesposobnosti ili teške bolesti, ili ukoliko Ustavni sud odredi da je izvršio povredu Ustava, Skupština može razrešiti Predsednika sa dve trećine (2/3) glasova svih poslanika.

73. Sud podseća da se sa sličnom situacijom bavio i u zahtevu KO 56/20, podnosioci zahteva *Rexhep Selimi i 29 drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo*, gde je u paragrafima 92 i 93, odluke o Obustavi razmatranja zahteva zaključio “S obzirom na to da je predsednik već podneo ostavku i da više nije na funkciji, ova činjenica čini odredbu stava 3. člana 91. Ustava neprimenljivom u smislu da Skupština nema načina da ga razreši čak i ako bi Sud utvrdio da je on učinio ozbiljnu povredu Ustava (vidi odluku suda u slučaju KO56/20 *Rexhep Selimi i 29 drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo o Obustavi razmatranja zahteva od 17.decembra 2020. godine, stav 92*).
74. Na osnovu napred navedenog, Sud naglašava da se u slučaju kada je vršenje funkcije predsednika prekinuto usled njegove ostavke, stav 3. člana 91. Ustava ne može pokrenuti. (vidi odluku suda u slučaju KO56/20 *Rexhep Selimi i 29 drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo o Obustavi razmatranja zahteva od 17.decembra 2020. godine, stav 93*)“.
75. Sud takođe i u ovom slučaju, , kao i u slučaju KO 56/20 *Rexhep Selimi i 29 drugih poslanika Skupštine Republike Kosovo*, pravi razliku između zahteva koji je podnet na osnovu stava 2. člana 113. Ustava i zahteva koji je podnet na osnovu stava 6. člana 113. Ustava.
76. S obzirom na to da je na osnovu stava 2. člana 113. Ustava, predmet ocene, između ostalog, pitanje saglasnosti dekreta predsednika sa Ustavom, što je nezavisno od lica koje vrši funkciju predsednika i činjenice da li se ono i dalje nalazi na dužnosti ili ne, u slučaju iz stava 6. člana 113, pitanje je povezano sa licem kao i sa radnjama lica koje vrši funkciju, i ocenom da li je isto lice pri tome učinilo povrede ili ne, a čije utvrđenje postojanja tih povreda, ima direktno dejstvo na nosioca funkcije. Drugim rečima, u slučaju pitanja koje je valjano pokrenuto na osnovu stava 2. člana 113., Sud može odlučiti o ustavnosti dekreta predsednika, bez obzira na to da li je predsednik koji je doneo sporni dekret na dužnosti ili vrši funkciju ili ne.
77. U okolnostima konkretnog slučaja, zahtev je podnet u kontekstu stava 6. člana 113. Ustava, pri čemu podnosioci zahteva osporavaju ustavnost radnje predsednika koju je navodno načinio 3.juna2020. godine. Prema tome, osporena radnja predsednika ne predstavlja ni zakon ni dekret iz člana 113.2 Ustava, već predstavlja radnju koja je isprepletena sa ličnošću predsednika.
78. Prema tome, na osnovu činjenice da je zahtev podnet na osnovu člana 113. stav 6. Ustava, pri čemu podnosioci zahteva osporavaju radnju predsednika, navodno načinjenu 3.juna 2020. godine, tokom njegove posetu kući, poslaniku Skupštine Republike Kosovo, koja je samim tim povezana sa zahtevom za utvrđivanje ozbiljne povrede koja bi mogla dovesti do razrešenja predsednika i da predsednik više ne vrši ovu dužnost, Sud u skladu sa članom 113.6 Ustava, članovima 44. i 45. Zakona i pravilom 75 (5) Poslovnika, utvrđuje da više nema slučaj pred sobom i stoga mora da odluči da se obustavljaju postupci daljeg razmatranja zahteva.

Zahtev za održavanje javne rasprave

79. Sud takođe podseća da su podnosioci zahteva tražili da se održi javna rasprava. U kontekstu svog zahteva, podnosioci zahteva navode „na osnovu Poslovnika o

radu Suda, pravilo 42. [Pravo na raspravu i odustajanje] stavovi 1. i 2., a u cilju pojašnjenja pitanja pruženih dokaza, podnosioci zahteva zahtevaju od suda da dozvoli održavanje javne rasprave pred Sudom“.

80. U ovom slučaju, Sud podseća na stav (2) pravila 42. [Pravo na raspravu i odustajanje] Poslovnika, koji propisuje:

“Sud može zakazati raspravu ukoliko veruje da je ista neophodna radi razjašnjavanja dokaza ili zakona”.

81. Imajući u vidu nalog Suda da se obustavi postupak razmatranja zahteva kao rezultat podnošenja ostavke predsednika na položaj predsednika, ovaj nalog Suda se odnosi i na obustavljanje razmatranja zahteva podnosilaca za održavanje rasprave.

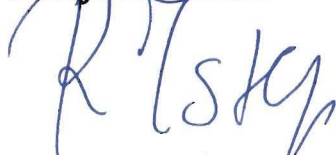
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. stav 6. Ustava, članovima 44. i 45. Zakona i pravilom 59. i stavom (5) pravila 75. Poslovnika, dana 10.februara 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

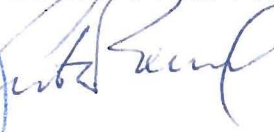
- I. DA ODLOŽI postupak razmatranja zahteva podnosilaca zahteva;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi